

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTTISÄÄTIÖN - STIFTELSEN FÖR MIGRATIONSINSTITUTET  
TOIMINTAKERTOMUS VUODELLE 1974  
(Varsinainen toiminta-aika 1.8. - 31.12.1974)

1. Säätiön perustaminen ja tarkoitusperät

Siirtolaisuusinstituutti perustettiin Turussa 15.3.1974 ja se aloitti toimintansa 1.8. 1974. Instituuttia ylläpitävään säätiöön kuuluvat maamme kaikki yliopistot, Suomi-Seura, Väestöliitto ja suuri joukko muita siirtolaisuudesta kiinnostuneita yhteisöjä sekä valtiollan edustajina opetus-, ulkoasiain- ja työvoimaministeriö. (Liite 1)

Siirtolaisuusinstituutin tarkoituksena on edistää siirtolaisuuteen ja maan sisäiseen muuttoliikkeeseen kohdistuvaa tutkimustoimintaa, erityisenä tehtävänä tarkoituksenmukaisen työnjaon edistäminen tutkimuslaitosten ja muiden alan yhteisöjen ja yksityisten henkilöiden välillä. Toiseksi instituutin tehtävänä on julkaista siirtolaistutkimuksia sekä informoida siirtolaisuudesta ja sen tutkimuksesta korkeakouluja ja tutkimuslaitoksia, valtiovaltaa ja muita siirtolaisuudesta kiinnostuneita yhteisöjä. Kolmantena instituutin tärkeänä toiminta-alueena on siirtolaisuuteen ja sen tutkimiseen liittyvän yhteistyön kehittämisen muissa maissa toimivien vastaavien laitosten ja kansainvälisten järjestöjen kanssa.

2. Hallinto ja toimisto

Siirtolaisuusinstituuttisäätiön va. valtuuskunnan ja hallituksen kokoonpano v. 1974 ilmenee oheisesta liitteestä 1. Valtuuskunnan puheenjohtajana toimi prof. Jorma Pohjanpalo, ja se kokoontui toimikautena kaksi kertaa. Valtuuskunnan syyskokouksen yhteydessä prof. Lars Huldén piti esitelmän aiheesta "amerikansuomalaisten kielentutkimus".

Va. hallituksen kokoonpano ilmenee liitteestä 1. Hallituksen puheenjohtajana toimi prof. Vilho Niitemaa ja se kokoontui toimikautena neljä kertaa.

Instituutin henkilökuntaan kuuluivat tohtori Olavi Koivukangas johtajana, Huk Maija-Liisa Kalhama toimistosihteerinä ja Huk Kaija Turpeinen 23.9.1974 lähtien toimistopöytätyönä.

Instituutille varattiin toimitilat Turun yliopistossa siten, että yleisen historian lai-

toksen yhteydestä erotettiin kaksi toimistohuonetta kesän 1974 aikana. Toimiston perustamiseen liittyvät valmistelut suoritettiin loppuun elokuussa 1974 sekä hankittiin toimistokoneita ym. toimistotarvikkeita mm. painattamalla instituutille omat kirjoituspaperit ja kirjekuoret. Viralliset, lähinnä tiedotusvälineille tarkoitetut, avajaiset voitiin pitää 20.8. 1974.

### 3. Varsinainen toiminta

#### a) Tutkimuksen edellytysten parantaminen

Liikkeellelähtö tapahtui tehtäväkentän kartoituksella siten, että pyrittiin selvittämään siirtolaisuuteen kohdistuva tutkimus- ym. toiminta lähettämällä oheinen perustiedustelu (Liite 2) yhteisöille ja yksityisille henkilöille, joiden arveltiin olevan tekemisissä siirtolaisuuden ja erityisesti sen tutkimuksen kanssa. Tämän, lähinnä koordinoitua varten suoritettua, tiedustelun tarkoituksena oli peruskartoituksen ohella kerätä aineistoa myöhemmin toimitettavaa siirtolaisuustutkimusbibliografiaa varten.

Jo alustava toiminta-alueen tuntemus antoi instituutille mahdollisuuden konsultoida henkilöitä, jotka aikoivat tehdä esim. laudatur-työn tai lisenssiaattitutkimuksen siirtolaisuuteen liittyvästä aiheesta.

Siirtolaisuusilmion kehityksen seuraamiseksi instituutti on koonnut siirtolaisuutta käsittelevää käsikirjastoa. Siirtolaisuutta käsitteleviä lehtikirjoituksia on kerätty yhteistyössä Väestöliiton kanssa.

#### b) Julkaisu- ja tiedotustoiminta

Siirtolaisuusinstituutti julkaisee kolmea kirjasarjaa siten, että A-sarja ilmestyy suomeksi, B-sarja ruotsiksi ja C-sarja englanniksi.

Vuoden 1974 aikana ilmestyi kaksi tutkimusta:

##### 1) Migration Studies C 1:

Reino Kero, Migration from Finland to North America in the Years between the United States Civil War and the First World War, Vammala 1974, ss. 260.

##### 2) Migration Studies C 2:

Olavi Koivukangas, Scandinavian Immigration and Settlement in Australia before

World War II, Kokkola 1974, ss. 333.

Näitä väitöskirjoina esitettyjä julkaisuja on käytetty erityisesti kansainvälisten vaihtosuhteiden luomiseen.

Suppeampia tutkimuksia ja yleistä tiedotustoimintaa varten aloitettiin Siirtolaisuus - Migration -nimisen aikakauskirjan julkaiseminen. Ensimmäinen 32 sivuinen numero ilmestyi syksyllä 1974. Tarkoitus on, että aikakauskirja ilmestyisi säännöllisesti neljä kertaa vuodessa.

Muu instituutin suorittama tiedotustoiminta on liittynyt toimiston normaaliin työhön vastattaessa erilaisiin tiedusteluihin tai julkisen sanan edustajien suorittamiin haastatteluihin. Runsaasti on jouduttu lähettämään siirtolaisuutta käsittelevää aineistoa sekä kotimaahan että ulkomaille.

### c) Kansainvälinen toiminta

Instituutti on määrätietoisesti pyrkinyt luomaan yhteyksiä eri puolilla maailmaa sijaitseviin siirtolaisuustutkimuskeskuksiin ja yksityisiin tutkijoihin.

Instituutin johtaja osallistui Tukholmassa 27. - 29.5.1974 järjestettyyn seminaariin, jonka oli järjestänyt Ruotsin työvoimaministeriö ja joka käsitteli siirtolaisuuden pitkän tähtäyksen vaikutuksia. Sen sijaan marraskuussa 1974 Yhdysvaltoihin ja Kanadaan suunniteltu opintomatka jouduttiin siirtämään tammikuuhun 1975.

Suomen osallistumisesta Yhdysvaltain 200-vuotisjuhliin v. 1976 valmistelevan toimikunnan työskentelyyn on instituutti osallistunut alusta lähtien. Opetusministeriö asetti 20.11.1974 asiaa valmistelevan erityisen toimikunnan, joka otti nimekseen USA - Bicentennial - Suomen toimikunta. Siirtolaisuusinstituuttia edustaa tässä toimikunnassa prof. Vilho Niitemaa, varamiehenään Olavi Koivukangas. Siirtolaisuusinstituutin tehtävänä on toimittaa juhla kirja suomalaisten osallistumisesta Yhdysvaltain rakentamiseen sekä toimittaa lisäksi siirtolaisuutta USA:han käsittelevä valokuvanäyttely.

Jyväskylän Kesän Ulkосуomalaisuuskongressia (27.-28.6.1975) valmistelevaan toimikuntaan on kuulunut Olavi Koivukangas. Tarkoitus on, että instituutti valmistelee tähän tilaisuuteen siirtolaisuutta käsittelevän tietopakettin.

#### 4. Muu toiminta

Siirtolaisuusinstituutti on maassamme ainoa siirtolaisuuteen keskittyvä laitos, joten sen puoleen on käännytty mitä erilaisimmissa siirtolaisuuteen liittyvissä asioissa.

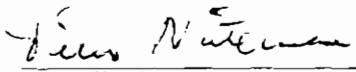
Esimerkiksi mainittakoon toisaalta tiedustelut, jotka koskivat ulkomailla olevia sukulaisia, ja toisaalta siirtolaisten jälkeläisten tiedustelut, jotka koskivat Suomessa olevia sukulaisia. Jälkimmäisistä tapauksista selvitettiin kokeilumielessä muutamia, mutta työn liittyessä läheisesti sukututkimukseen ja ollen lisäksi suuritöistä, on jatkossa päätetty suunnata nämä tiedustelut varsinaista sukututkimusta harjoittaville yhteisöille.

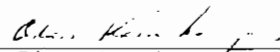
#### 5. Loppukatsaus


Siirtolaisuusinstituutin 5 ensimmäistä toimintakuukautta ovat olleet lähinnä kokeilua ja toimintalinjojen etsimistä. Instituutin perustamista on tervehditty tyydytyksellä ja useassa yhteydessä on lausuttu ajatus, että tällainen laitos olisi pitänyt saada aikaan jo kauan sitten. Erityisen tärkeänä on koettu julkaisutoiminta, ja v. 1975 aikana on tarkoitus julkaista useitakin kirjoja. Muita alueita, joihin lähiaikoina on kiinnitettävä erityistä huomiota, ovat maan sisäinen muuttoliike ja siirtolaimuseon perustaminen.

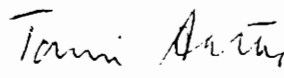
Siirtolaisuusinstituutti esittää vilpittömän kiitoksen perustamiseen ja toimintaan osallistuneille yhteisöille ja yksityisille henkilöille.

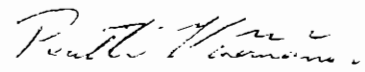
Turussa helmikuun 27 päivänä 1975

  
 Vilho Niitemaa  
 hallituksen puheenjohtaja

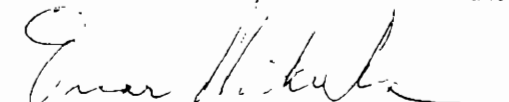
  
 Olavi Koivukangas  
 instituutin johtaja

  
 Lars Huldén

  
 Tauri Aaltio

  
 Pentti Väändänen

  
 Lauri Lehtonen

  
 Oskar Nikula